

IŠ VISO PASAULIO

- 1945m. lapkr. 20 d. 10 val. Nurnbergo teismo rūmuose prasidėjo istorinis teismas, prieš kurį stovėjo buv. Vokietijos patys didieji vadovai, norėję pasigriebti visą pasaulį. Į teismo salę, kur susirinko apie 600 įvairių tautybių žiūrovų, ginkluota sargyba atlydėjo 20 tų nusikaltėlių. Priešaky juos susodino eilėmis. Čia pat teisėjai ir prokurorsai su teismo rūbais, tik rusai uniformuoti. Atidarydamas posėdį, britų teisėjas lordas Lawrence pabrėžė, kad čia dedamas pamatinis akmuo tarptautinėms teisės istorijai ir kad toji byla esanti svarbi žmonijos milijonams. Viskės būsia sprendžiama laisvai ir be jokio šališkumo. Toliau skaitomas kaltinamasis aktas. Nusikaltėliams iškeliama šie pagrindiniai nusikaltimai: kam jie pasirengė išardyti pasaulyje taiką, planuodami karą ir nesilaikydami sutarčių; kam įvykdė patį karą, pažeisdami tautų teises ir karo konvencijas, prisiekiant čia visokius plėšimus, žudymus, griovimus, prievartos darbus ir t.t.; pagaliau, kamėjo prieš visą žmoniją rasiniais ir religiniais persekiojimais, trėnimais, žudymais, pavergimais, naikinimais ir t.t. Popietinis teismo posėdis pasibaigė 5 val. Šiandien eina toliau.

- Prez. Trumanas vakar paskelbęs naują aukštųjų pareigūnų pertvarkymą JAV krašto apsaugos ministerijoje. Tarp kitko, gen. Eisenhoweris skiriamas generalinio štabo viršininku, vietoj ligi šiol buvusio gen. Marshall. Amerikiečių valdomajai Vokietijos zonai vyr. kariniu vadu numatoma kiti esmuo.

- Iš vakarykščio de Gaulle pasitarimo su partijų atstovais aiškėja, kad Prancūzijoje bus įmanoma sudaryti koalicinę 3 partijų vyriausybę, nors komunistai tobereikalauja sau vienos iš šių ministerijų: arba vidaus, arba užsienio reikalų, arba krašto apsaugos. Ist. leidž. susirinkimo pirm. socialistas Gouin pareiškė, jog šiandien pasiseks sudaryti vyriausybę. Taip pat de Gaulle vakar išsitarė, kad esą vilties šiandien sudaryti koalicinę vyriausybę. Manoma, kad krašto apsaugos ministerija turėsianti du sektorius: militarinį de Gaulle žinioje ir ginklavimo - komunistų..

- Min. pirm. Attlee vakar iš Ottewos grįžo į Londoną.

- Persijos pasiuntinys Vašingtone pareiškė, jog jo vyriausybė prieš porą dienų yra įteikusi notą Tar. S-gai, kad nebūtų kludoma persų karinamės daliniams šiaurinėje krašto dalyje, kur prasidėjo revoliucinis-separatistų neramumas, tvarką padaryti. Be to, notoj primenama, jog Tar. S-ga ir Britanija sutartinis yra išipareigojusios išlaikyti Persijos suverenumą bei nepriklausomybę. Vakarykštėmis žiniomis, 2 persų batalijonai, ryšium su neramumais pasiūti į šiaurinę krašto dalį, rusų buvę sulaukyti ir įvesti iš jų iškrymą grįžti į Teheraną. Maskvos radijas vakar pranešė, kad persų žandarmėrija puolusi neramumų vietoje vietinės politinės grupės ir įvykę susidūrimų. Tar. S-ga nusturinti intereso atskirti Persijos dalies. Taip kaip Vašingtone, taip ir Londone Persijos pasiuntinys ryšium su įvykiais kreipėsi į užs. reik. min. Beviną:

- Atsinauti sekmdienį Austrijoje rinkimai. 3 partijos stato savo kandidatus: socialistai, liaudies partija ir komunistai. Iš viso parlamente busiančios 165 vietos. Buvę naciai negalės balsuoti.

- Karalienė Wilhelmina Olandijos parlamente kalbėjo apie krašto aktualiausias reikalus. Javoje būsianti įvesta savivalde. Olandijos tikslas įgyvendinti solidarumą visose jos valdomose kolonijose. Be to, karalienė padėjo sąjungininkams už krašto išlaisvinimą.

- Užvakr Žem. Rūmuose min. Morison davus pasiūkimų apie planą suvalstyvinti žymioms pjamonės šakoms: naftos bei elektros, telegrafo-telefono, geležinkelio, transporto ir kelių, išskiriant laivininkystę, ir kt., konservatorių pusėje pasireiškė nemažas įkarštis. Bet į debatus tuo tarpu dar neįsileista.

- Ter. 3-goje iškilmingai minimos 2 sukaktys: Aukšč. Tarybos prezidiumo pirm. Kalidino 70-metų ir nuo Levo Tolstojaus mirties 35 metai.
- Vengrijoje min. pirm. Tildys su kitais vyriausybės nariais vakar apsilenkė pas marš. Vorosilovą.
- Vakar sąjungininkų Kodtr. Taryba Berlyne patvirtino planą dėl 7 mil. vokiečių iškeldinimo iš Austrijos, Čekoslovakijos, Vengrijos ir Lenkijos į visas 4 Vokietijos zonas. Iš Lenkijos numatoma iškelti 3,5 mil.: 2 mil. į rusų zoną, kitus į britų. Iš Čekoslovakijos 3.150.000: į amerikiečių zoną 1.750.000, į rusų zoną 750.000, ir į prancūzų zoną dar nenaustatyta kiek. 150.000 vokiečių numatoma iš Austrijos nukelti į prancūzų zoną. Tas planas žadama įvykdyti nuo šių metų gruodžio iki 1946 m. liepos mėn.
- Vakar pasitrukę Graikijoje Kapellopoullos vyriausybė. Regentes Demeskinos buvo susišaukęs visus buvusius min. pirmininkus dėl naujos vyriausybės sudarymo. Siryt pranešta, jog vyriausybę sudaryti pasiėmė Sofulis - 85 metų liberalas. Naujosios vyriausybės svarbiausias uždavinys būsiąs įvykdyti krašte rinkimus ir išspręsti karaliaus grįžimo klausimą.
- Bulgarijoje vyriausybė numatoma sudaryti per 10 dienų. Užs. reik. ministro pareiškimu, šis įvykusių rinkimų metu nebuvę pavertota jokios prievertos; be to, tikimasi, kad JAV pakeis savo nuomonę apie tuos rinkimus.
- Praeitą sekmadienį apie 100.000 amerikiečių ginkluotų karių amerikiečių valdomoje Vokietijos zonoje, darydami nelegalios prekybos bei spekuliacijos kontrolę, aptiko nemažą nelegaliai įsigytų prekių ir ryšių su tuo įvykdė suėmimų. Spekuliacijos centras buvęs Wiesbadene.

VIETOS ŽINIOS

- Vakarrūvyko latvių nepriklausomybės šventės minėjimas, kur mūsų kolonijai atstovavo Komiteto vicepirm. inž. K. Pabedinskas. Pirmadienio žiniuose paskelbtasis minėjimas, į kurį buvęs deleguotas prof. Kolupaile, neįvyko ir delegatas latvių nevaikino.
- Iš Unroos direktoriaus gautas raštas, kuriuo pranešama, kad esmens, gyvenę privačiai, nebegalės gauti maisto iš bendrabučio, išskyrus tik dirbančiuosius Unroje arba mūsų kolonijos administracijoje ir kt. įstaigose. Visi kiti esmens galės gauti tik vokiškąsias maisto korteles. Iš Komiteto pusės daroma žygių, kad paliktų senoji tverka: Užvakar Pabaltijo pirminkai lankėsi Unroje ir tarėsi tenai dėl butų, taip pat daržovių ir vaisių gavimo reikaleis. Kpt. Le Grand tuo reikalu buvo išvykęs į Muncheną. Šiandien jis jau grįžęs ir laukiama pranešant kelionės rezultatą.
- D. P. ligoninė jau persikėlė į Standort ligoninės patalpas. Naujos patalpos žymiai geresnės ir patogesnės. Dr. Jakševičienė pereina dirbti į vaikų ir užkrečiamųjų ligų skyrių, kur su ja kartu dirbs ir vienas vengrų profesorius. Dr. Kalvaitytė-Karvelienė vadovaus Rentgeno kabinetui. Priimta viena lietuvių gail. sesuo ir sanitarė. Kai kurie ligoniai lietuvisai nusiskundžia, kad jais per mažą tesirūpina mūsų tautiečiai. Ypač gi gaila, kad mūsų gydytojai beveik visiškai nesidomi šia ligonine ir nesirūpina patękti į ją, kur iš tikrųjų galėtų visais atžvilgiais rasti geras darbo ir pragyvenimo sąlygas. Tik viena Dr. Jakševičienė su dideliu atsidėjimu nenuilstamai dirba ir turi gerą vardą net kitų tautybių ligonių akyse.
- Doc. Arch. Kriščiukeitis L. Universitete šiandien skaito paskaitą - "Aikštės". Paskaita įvyks šio bendrabučio 30 kamb.
- Anglų instituto patalpose vyksta latvių menininkų ir liaudies meno paroda, kuri numatoma uždaryti lapkričio 25 d.
- Prie "Sparno" klubo veikiasi šachmatininkų sekcija numatoma perorganizuoti į severankišką klubą, kuris tiesiogiai priklausytų sporto skyriui. Tam reikalui apterti netrukus šaukiamas susirinkimas. Gautas 7 komplektus šachmatų sporto klubas perduos šachmatininkų klubui.